

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XIX. Gaudemus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

in c. 2. *junctâ Glossa. causâ 33. q. 5.* & rectè egit conjux, quando in hoc casu è monasterio exiit, & habitum abjecit, uti notat *Abb. hic n. 2.* & pluribus refert, ac sequitur *Sanchez l. 7. de Mat. 34. n. 15.*

Nec obstat Marito in casu hujus cap. quòd uxor diu tacuerit, & maritum non revocârît; nam in casu aded præjudiciali, taciturnitas, & dissimulatio, præsertim quando vis & coactio antecessit, non habetur pro consensu aut licentiâ datâ.

CAPITULUM XVIII.

Significavit.

PARAPHRASIS.

Rescribit Pontifex, uxorem, quæ post licentiam ingrediendi Religionem marito datam votum continentiae perpetuæ emisit, cogi non debere intrare Monasterium, si sit ætatis non suspectæ.

SUMMARIUM.

An cogi possit ingredi monasterium uxor, si post ingressum viri & votum continentiae a se factum, non continenter vivat?

Notandum unicum. Si uxor dans licentiam marito Religionem ingrediendi senex sit, ita, ut de incontinentia ejus non sit suspicio, non cogitur monasterium ingredi; satis est, si ipsa perpetuæ continentiae votum coram Episcopo edat. Ita *hic & in cit. cap. ad Apostolicam 13. hoc tit.* Dubium est, si in casu hujus cap. mulier, quæ continentiam perpetuam coram Episcopo vovit, postea non vivat continenter, num ad monasterium compellenda sit, saltem, ut pœnitentiam agat? Affirmat *Abb. in cit. cap. ad Apost. in fine Ioan. hic, & alij,* quos refert, & sequitur *Sanchez lib. 7. mar. d. 32.* Respondeo, & dico 1. Simulter senex conscia juris sit, tunc dando licentiam, censetur se obligare ad Religionem ingrediendam, nisi in sæculo perpetuam conti-

nentiam servare velit; quare si incontinenter vivat, præsertim post monitionem, ad monasterium compelli potest. Ita *Glossa v. totalis ætatis,* & alij apud *Innoc. in sum argu. cap. qui uxorem 10. causâ 33. q. 1.*

Dico secundò. Si mulier contra votum non sit, neque de hoc certificetur, compelli non potest ad Religionem ingrediendam, quia ad Religionem nemo ordinatur, nisi expressè, aut tacitè promiserit, *argum. cap. integritas 13. causâ 33. q. 1.* Quòd verò in monasterium inducitur sit ad agendam pœnitentiam, id colligitur quidem ex cap. sequente, sed hodie nemè in usu non est, cum præsertim diffidulum, & plerumque ipsi etiam monasterio onerosam executionem habeat; itaque generaliter dicendum, quòd in tali casu ad Episcopi providentiam spectet, ut mulier in loco collocetur, ubi honestè, & continentè vivat.

CAPITULUM XIX.

Gaudemus.

PARAPHRASIS.

Mulieres, quæ relicto maritali thoro adulteræ factæ sunt, si earum mariti, postquam ab Episcopo moniti sunt, diligenter eas ad meliorem vitam convellere cupere propter Deum noluerint, incedit cum mulieribus Religiosis ad perpetuam agendam pœnitentiam, per Episcopum collocandæ sunt.

SUMMARIUM.

1. *Maritus an possit relinquere uxorem adulteram?*
2. *Quid, si eam reliquit, & recipere nolit?*

Notandum primò. Maritus incommuni ab uxore adultera, cognito adulterio, separare se potest, neque eam etiam emendatam recipere tenetur, quamvis laudabile opus charitatis sit, si post emendationem

recipiat, quare ad hoc admonere debet Episcopus, sed non compellere. De hac regi *lib. 5. t. 10. p. 3. c. 7. n. 7.*

2. Notandum secundò. Si maritus innocens conjugem adulteram recipere nolit, uxor in monasterium includenda est, ad agendam penitentiam. Ita etiam statutum est civili jure *Authent. sed hodie Cod. ad Legem Juliam de adul.* sed hodie ferme non observatur, uti dixi in e. precedente.

CAPITULUM XX.

Dudum.

PARAPHRASIS.

Pontifex mulierem quandam, quæ cum licentia mariti Religionem professâ fuerat, ab impetitione ejusdem viri (qui in seculo manens castitatem & ipse vovit) penitus absolvit, quamvis diceret, se illius ætatis esse, ut sine suspitione incontinentiæ in seculo non possit vivere.

SUMMARIUM.

1. Conjuges ex mutuo consensu continentiam vovere possunt.
2. Quis conjugibus converti volentibus possit præcipere votum continentie?
3. Quia agendum, si conjuges reperat conjugem?

Notandum primò. Conjuges mutuo pacto continentiam vovere possunt, renunciantes omni juri conjugali, quod invicem habent, ita tamen, ut vinculum conjugij substantialiter consistat, sed separatio tantum fiat quoad thorum. De hoc dixi in e. *Chariss. 10. hoc tit.*

2. Notandum secundò. Sacerdos tanquam publicus Ecclesiæ minister præcipere potest conjugibus, converti volentibus, continentiam votum; sed videtur hoc proprie spectare ad Episcopum, ideòque sacerdotem hic præcepisse, tanquam Episcopi vices substituentem, uti colligitur ex cap. significavit 18. hoc tit. & notantur *Hofst. Abb. n. 10. Joannes And. c. 2. de usuris in 6.*

Notandum tertio. Maritus, si recedens à se uxorem restitui sibi petat, tanquam spoliato, at verò uxor recedens opponat exceptionem renunciationis, & voti continentie, præsertim solennis, atque probationes in continenti faciendas offerat, restitui non debet repenti, sed prius causa examinari, & cognosci; idque propter periculum prævaricationis voti; maxime, si conjug, aut quæ repetitur, Religionem ingressa sit. Ita *hic Ioan. And. c. 2.* & constat ex dictis.

CAPITULUM XXI.

Mulier.

PARAPHRASIS.

Maritus in infidelitatem seu hæresin lapsus est, uxore persistente in fide; ideò ea per judicium Ecclesiæ à viro separata est; postea ipse ad Fidem Catholicam revertitur, & uxorem postulat: hoc in casu uxor, etiam nolente marito, Religionem ingredi potest.

SUMMARIUM.

Non datur obligatio reddendi debitum conjugii Hæresis damnato.

Notandum. Si conjug in hæresin lapsus judicio Ecclesiæ damnatus est, absolvitur conjug innocens à debiti conjugalis redditione. *argum. c. ult. de hæret. in 6.* & habetur in e. *si ille in 6. de divorrijis*, ubi distinguitur, nãm sententia, seu judicium Ecclesiæ latum sit, nec ne: si latum, & ob id innocens, seu fidelis conjug se separavit, non cogitur recipere reversum, ac penitentem conjugem, cum hæc sit una ex pœnis inflicta ob hæresin, ut alios ab obligatione, quam erga hominem habent. liberet *c. ult.* Si verò sententia non sit lata, reversum ac penitentem recipere cogitur. Ita etiam intelligi posse videtur *Inn. hic & Abb. contra Gloss. V. judicij Ecclesiæ*, & alij apud *Sanchez. l. 10. de matr. c. 15.* Vide, quæ dixi *lib. 5. tra. 10. p. 3. q. n. 10.* & dicentur in cap. de illa.

Hhh

TITU.